

OLIMPIADA LECTURA CA ABILITATE DE VIAȚĂ
etapa națională, 3 aprilie 2015
Nivelul 3 – clasele a IX-a și a X-a

Înainte de a răspunde la cerințele formulate, citește cu atenție următoarele precizări:

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- În cazul subiectelor care presupun încadrarea într-o limită de rânduri, vei numerota fiecare rând pe care îl vei scrie.
- Textul care depășește limita maximă de rânduri, în cazul în care aceasta este precizată, nu va fi luat în considerare.
- Timpul de lucru este de 3 ore.

Citește cu atenție fiecare text de la cele trei subiecte, apoi cerințele și răspunde la fiecare dintre acestea.

SUBIECTUL I

30 de puncte

VIZONUL DOAMNEI MUNSON

de Truman Capote

Doamna Munson termină de aranjat în părul ei castaniu un trandafir de mătase și se trase înapoi din fața oglinzii, pentru a observa efectul florii. Apoi își mângâie șoldurile ... Rochia era prea strânsă pe corp și n-avea ce-i face. „Alte modificări n-o să servească la nimic“, își spuse ea furioasă. Aruncă o ultimă privire dezgustată imaginii sale din oglindă, se întoarse și intră în sufragerie.

Ferestrele erau deschise și încăperea era plină de o hărmălaie înfiorătoare. Doamna Munson locuia la etajul trei, iar peste drum se afla curtea unei școli de stat. Zgomotul era de nesuportat mai ales pe la sfârșitul după-amiezii. Ah, dacă ar fi știut de asta mai înainte să semneze contractul de închiriere! Mormăi în barbă și închise ambele ferestre; în ce o privea, n-aveau decât să rămână închise pentru următorii doi ani.

Doamna Munson era însă mult prea nerăbdătoare pentru a se pierde cu firea. Culmea, Vini Rondo venea să-i facă o vizită. Vini Rondo ... chiar în după-amiaza asta! Gândul îi dădea emoții. Se împliniseră cinci ani de când Vini era în Europa. De câte ori doamna Munson se afla într-un grup care discuta despre război, nu scăpa ocazia să spună: „Știți, am o bună prietenă care se găsește chiar acum la Paris. Vini Rondo se afla acolo când nemții au mărșăluit prin oraș! Am coșmaruri înfiorătoare când mă gândesc prin ce trece acum“. Doamna Munson vorbea de parcă soarta ei ar fi atârnat în cumpănă.

Dacă la petrecere era cineva care nu auzise această istorie, doamna Munson se grăbea să dea explicații despre amica ei. „Vedeți dumneavoastră“, spunea ea, „Vini e o fată foarte talentată, interesată de artă și altele. Ei bine, dispunea de niște bani, așa că mergea în Europa cel puțin o dată pe an. În fine, după moartea tatălui ei, și-a făcut bagajele și s-a stabilit acolo definitiv. Doamne, a avut și o aventură sentimentală și s-a măritat cu un soi de baron sau conte. Poate c-ați auzit de ea, Vini Rondo. Cholly Knickerbocker avea obiceiul să pomenească de ea tot timpul“. Și o ținea așa, de parcă ar fi fost o lecție de istorie.

„Vini s-a întors în America“, își spuse ea continuând să se delecteze la acest gând. Scutură pernițele verzi de pe canapea și se așază. Cercetă încăperea cu mare atenție. Ciudat că nu ești conștient de ce te înconjoară decât atunci când îți vine cineva în vizită. Noua servitoare era o raritate, fiind la înălțimea standardelor dinainte de război.

Sonera sună brusc. Sună de două ori până ca doamna Munson să se poată mișca, atât era de emoționată. Se controlă și în cele din urmă se duse să răspundă.

Femeia care îi apărură în față nu avea o coafură la modă, de fapt părul îi atârna lăptos, părând neîngrijit. O rochie cu flori în ianuarie? Doamna Munson încercă să-și ascundă dezamăgirea din voce când spuse:

— Vini, scumpa mea, te-aș fi recunoscut oriunde.

Femeia rămase în prag. Avea la subsuoară o cutie roz, iar ochii ei cenușii o cercetară cu curiozitate pe doamna Munson.

— Serios, Bertha? Vorbea cu o șoaptă ciudată. Frumos din partea ta, e foarte frumos. Și eu te-aș fi recunoscut, deși te-ai cam îngrășat, nu-i așa?

Apoi dădu mâna cu ea și intră în cameră.

Doamna Munson se simțea jenată și nu știa ce să zică. Pășiră în cameră braț la braț și luară loc.

— Vrei niște sherry?

Vini clătină din capul ei mic și brunet.

— Nu, mulțumesc.

— Poate niște scotch sau altceva? o întrebă doamna Munson disperată.

Ceasul figurină de pe căminul fals bătu discret. Doamna Munson nu observase niciodată cât de tare era sunetul.

— Nu, spuse Vini pe un ton hotărât, îți mulțumesc, dar nu vreau nimic.

Resemnată, doamna Munson luă din nou loc pe canapea.

— Hai, scumpo, spune-mi tot ce s-a mai întâmplat. Când te-ai întors în State?

Îi plăcea cum sună „State“.

Vini își puse cutia mare roz între picioare și își încrucișă mâinile.

— M-am întors de aproape un an, zise ea și se opri văzând expresia uimită de pe chipul gazdei, dar n-am fost la New York. Firește, aș fi luat legătura cu tine mai devreme, dar am fost în California.

— O! California. Ador California! exclamă doamna Munson, deși, de fapt, nu fusese niciodată mai la vest de Chicago.

Vini zâmbi, iar doamna Munson observă cât de neregulați îi erau dinții și trase concluzia că meritau să fie bine curățați cu periuța.

— Așa că atunci când m-am întors la New York săptămâna trecută, m-am gândit imediat la tine, continuă Vini. M-am chinuit să aflu ce telefon ai, nu-mi mai aminteam prenumele soțului.

— Albert, interveni doamna Munson inutil.

— Dar, în cele din urmă, am aflat și uite c-am venit. Știi, Bertha, am început să mă gândesc serios la tine când am hotărât să scap de haina de vizon.

Doamna Munson observă că vizitatoarea ei roșește brusc.

— Haina ta de vizon?

— Da, zise Vini și ridică pachetul roz. Ai admirat-o întotdeauna. Mai ții minte vizonul meu? Ai spus întotdeauna că-i cea mai frumoasă haină de blană pe care-ai văzut-o vreodată.

Începu să deznoade panglicile de mătase uzate care folosiseră la împachetat.

— Firește, firește, zise doamna Munson, modulându-și lent vorbele.

— Așa că mi-am spus: Vini Rondo, la ce naiba îți mai folosește haina aia? De ce să nu i-o dai Berthei? Vezi, Bertha, când eram la Paris am cumpărat o splendidă haină de samur, așa că-ți dai seama că n-aveam nevoie de două haine de blană. Nu mai vorbesc că am și o jachetă de vulpe argintie.

Doamna Munson o urmări cum desface foița din cutie și observă că unghiile amicei ei aveau lacul crăpat, că degetele nu purtau inele, și brusc înțelese o mulțime de lucruri.

— Așa că m-am gândit la tine și dacă n-o vrei n-o s-o dau nimănui, n-aș putea trăi cu gândul c-o are altcineva.

Ridică haina și o etală. Era o haină superbă, cu un luciu splendid și un aspect mătăsos. Doamna Munson întinse mâna și își plimbă degetele pe blană, răsucind micile fire de păr. Fără să se mai gândească, spuse:

— Cât vrei pe ea?

Doamna Munson își trase brusc mâna, ca arsă. Apoi auzi vocea scăzută și obosită a lui Vini.

— Am dat o mie de dolari pe ea. E prea mult o mie?

De pe stradă îi ajunse la ureche hărmălaia asurzitoare a copiilor și o clipă se simți recunoscătoare. Îi oferea șansa să se concentreze asupra unui alt lucru și să-și mai tempereze sentimentele.

— Mă tem că e prea mult. Pur și simplu nu-mi permit, zise doamna Munson cu un aer distrat, continuând să se uite la haină, prea jenată ca să privească fața interlocutoarei.

Vini aruncă haina pe canapea.

— Eu țin s-o ai tu. Nu e vorba de bani, cred că trebuie să mă aleg totuși cu ceva de pe urma investiției mele. Cât îmi poți oferi?

Doamna Munson închise ochii. Doamne, ce situație îngrozitoare, de-a dreptul îngrozitoare.

— Poate patru sute, răspuse ea cu o voce pierită.

Vini ridică haina și spuse veselă:

— Hai să vedem cum îți vine.

Merseră în dormitor și doamna Munson încercă haina în fața oglinzii mari de pe ușa dulapului. Doar câteva modificări, mânecile trebuiau scurtate și poate că trebuia s-o dea la curățat. Da, haina făcea minuni pe ea.

— O! cred că-i splendidă, Vini. Ce drăguț din partea ta să te gândești la mine.

Vini se sprijini de perete, iar chipul palid îi părea și mai colțuros în lumina puternică ce se revărsa prin marile ferestre ale dormitorului.

— Scrie cecul pe numele meu, spuse ea absentă.

— Da, firește, spuse doamna Munson revenind brusc la realitate.

Închipuie-ți, Bertha Munson are acum haină de vizon!

Se întoarseră în sufragerie și îi dădu cecul. Vini îl împături cu grijă și îl vârî în mica ei poșetă de mărgele.

Doamna Munson încercă să facă conversație, dar se izbi de un perete de indiferență la fiecare subiect. Apoi o întrebă:

— Unde ți-e soțul, Vini? Adu-l neapărat să vorbească cu Albert.

La care Vini îi răspuse:

— Soțul meu? Nu l-am mai văzut de secole. Din câte știu, e încă la Lisabona.

Și cu asta, basta.

În cele din urmă, după promisiunea că va telefona a doua zi, Vini își luă rămas-bun. Doamna Munson își spuse: „Vai, sărmana Vinie, e pur și simplu o refugiată“.

Apoi își luă noua haină și intră în dormitor. Nu voia să-i spună lui Albert cât dăduse pe ea, asta era cert. O să se supere că dăduse atâția bani. Se hotărî s-o ascundă în fundul dulapului, iar într-o bună zi avea s-o scoată la iveală și să spună: „Albert, uită-te ce vizon divin. L-am cumpărat la o licitație. L-am luat aproape de pomană“.

Cum băjbăia prin fundul dulapului, haina se agăță de un cârlig. Trase de ea ușor și auzi îngrozită cum se sfâșie materialul. Cu un gest rapid, aprinse lumina și observă că mâneca era ruptă. O apucă cu degetele și trase ușor. Se rupse și mai rău și continuă să se sfâșie. Cu o senzație îngreșată de coșmar, avu revelația că întreaga haină era putredă.

— Dumnezeuule, spuse ea, mângâindu-și trandafirul de mătase din păr. Am fost înșelată, înșelată cu nerușinare, și n-am ce să fac! Nimic-nimic n-am ce să fac!

Doamna Munson înțelese brusc că Vini n-avea să-i telefoneze nici a doua zi, nici altă dată.

Traducere de Constantin Popescu

A. (4 puncte: 1 punct pentru fiecare răspuns corect)

Scrie, pe foaia de concurs, litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Femeia închide ferestrele pentru că:

- o cuprinde frigul înserării;
- o deranjează zgomotul de pe stradă;
- o enervează zgomotul din curtea școlii;
- o stresează căldura după-amiezii.

2. Doamna Munson aduce vorba despre prietena ei:

- de câte ori are ocazia;
- de câte ori își aduce aminte.
- de câte ori se află la o petrecere;
- de câte ori se discută despre război.

3. Vini Rondo pretinde că are:

- o jachetă de samur, o haină de vizon și o haină de vulpe;
- o haină de samur, o jachetă de vulpe și o haină de vizon;
- o haină de vizon, o jachetă de samur și o haină de samur;
- o jachetă de vulpe, o haină de vizon și o haină de samur.

4. Doamna Munson cumpără haina:

- pentru că este jenată de situație;
- pentru că-i este milă de prietena ei;
- pentru că i se pare că e splendidă;
- pentru că i se pare un chilipir.

B. (4 puncte: 0,5 p. pentru fiecare idee plasată corect)

Stabilește ordinea logică și temporală a următoarelor idei ale textului, apoi notează pe foaia de concurs doar cifrele corespunzătoare acestora, într-o casetă similară celei de mai jos:

--	--	--	--	--	--	--	--

- Berta Munson îi dă prietenei sale cecul.
- Doamna Munson oferă pentru haină patru sute de dolari.
- Doamna Munson privește în oglindă cum îi stă haina.
- Doamna Munson privește în oglindă cum îi stă rochia.
- Doamna Munson se oferă să o servească pe Vini Rondo cu ceva de băut.
- Femeia agață haina într-un cârlig din dulap.
- Doamna Vini ar dori să obțină pentru haină o mie de dolari.
- Vini Rondo desface panglicile de mătase cu care este legată cutia.

C. (12 puncte: 3 puncte pentru răspunsul corect la fiecare dintre cerințe)

Răspunde, pe foaia de concurs, prin enunțuri, la fiecare din următoarele cerințe:

- Menționează trei detalii ale înfățișării lui Vini Rondo care sugerează sărăcia/modestia vieții pe care o duce.
- Indică un detaliu care sugerează calitatea vieții cotidiene a doamnei Munson.
- Explică, în cel mult 6 rânduri, ce au în comun personajele în următorul schimb de replici:
„— M-am întors de aproape un an, zise ea și se opri văzând expresia uimită de pe chipul gazdei, dar n-am fost la New York. Firește, aș fi luat legătura cu tine mai devreme, dar am fost în California.
— O! California. Ador California! exclamă doamna Munson, deși, de fapt, nu fusese niciodată mai la vest de Chicago.”
- În text există următoarea secvență:
„De pe stradă îi ajunse la ureche hărmălaia asurzitoare a copiilor și o clipă se simți recunoscătoare. Îi oferea șansa să se concentreze asupra unui alt lucru și să-și mai tempereze sentimentele.”
Explică, în cel mult 10 rânduri, de ce consideri că personajul dorește să își tempereze sentimentele.

D. (10 puncte)

Imaginează-ți următoarea situație: împreună cu un grup de colegi trebuie să alegi un text-suport pentru scenariul unui film pe care îl veți realiza ca proiect de grup. Decizi să propui povestirea lui Truman Capote, datorită temei acesteia și a potențialului cinematografic pe care simți că îl are. Redactează un text de cel mult 30 de rânduri care să reprezinte susținerea opiniei tale în fața grupului de colegi.

CONSILIUL ELEVILOR

Întrebări frecvente

1. Ce este Consiliul Elevilor?

R: Consiliul Elevilor este o formă de organizare a elevilor la diferite nivele, care are ca scop reprezentarea elevilor. Un alt obiectiv al Consiliului Elevilor este de a iniția și organiza proiecte care să se plieze pe nevoile și interesele elevilor din școală, județ sau regiune.

2. Cine face parte din Consiliul Elevilor?

R: Reprezentanții claselor formează Adunarea Generală a Consiliului Școlar al Elevilor (CȘE). Orice elev poate deveni membru în Consiliul Școlar al Elevilor. Președinții de CȘE constituie Adunarea Generală a Consiliului Județean al Elevilor (CJE), membri cu drept de vot. Președinții de CJE au dreptul de candida pentru funcții de conducere în Consiliul Regional al Elevilor și în Consiliul Național al Elevilor.

3. De ce să faci parte din Consiliul Elevilor?

R: Experiența dobândită în cadrul acestei structuri nu poate fi obținută prin mijloace formale, aptitudinile obținute te vor ajuta foarte mult în dezvoltarea personală. Vei beneficia de module de training gratuite și de experiențe inedite. Ai ocazia să te afirmi într-un mediu competitiv, profesionist și să fii vocea colegilor tăi.

4. Pentru ce sunt alegerile în Consiliul Elevilor?

R: Elevii își aleg reprezentanții prin vot democratic, ca aceștia să-i reprezinte în structurile superioare ale Consiliului Elevilor și în relație cu conducerea școlii, Inspectoratul Școlar Județean și alte instituții și organizații din domeniul educațional.

5. Cine poate candida la alegerile pentru Consiliul Școlar al Elevilor?

R: Orice elev al unității de învățământ, de stat sau privat, poate candida. Acest drept este asigurat prin OM 4247/21.06.2010. Tot ce trebuie să faci este să completezi formularul online de candidatură de pe site-ul CNE și apoi să îți realizezi dosarul de candidatură în format fizic.

6. Chiar și elevii claselor XII-XIII pot candida?

R: Da, însă doar în conducerea departamentelor.

7. Ce face președintele Consiliului Școlar al Elevilor?

R: Organizează întâlniri regulate cu elevii (ședințe), participă la ședințele Consiliului de Administrație al unității de învățământ, coordonează activitatea Consiliului Școlar al Elevilor, aprobă proiecte propuse de elevi, reprezintă elevii în structurile superioare, participă la ședințele Consiliului Județean al Elevilor.

8. Care este rolul vicepreședintelui?

R: Vicepreședinții sunt mâna dreaptă a președintelui și sprijină toată activitatea acestuia. Președintele are dreptul să delege din atribuțiile sale vicepreședinților.

9. Care este rolul secretarului?

R: Secretarul se ocupă de partea birocratică a Consiliului Elevilor, realizează procese verbale, convocă elevii la întâlniri, actualizează mapa Consiliului Elevilor.

10. Ce sunt departamentele Consiliului Școlar al Elevilor?

R: Departamentele Consiliului Școlar al Elevilor sunt structuri suport care propun proiecte pe diverse domenii. Acestea sunt coordonate de către un director de departament. Cele 5 departamente sunt:

1. Concursuri școlare și extrașcolare
2. Mobilitate, informare, formare și consiliere
3. Sport și programe de tineret
4. Cultură și educație
5. Avocatul Elevului

11. Cum se aleg directorii de departamente în cadrul Consiliului Școlar al Elevilor?

R: Elevii care candidează pentru funcția de director de departament al unui CȘE trebuie să înmâneze dosarul de candidatură, în format fizic, profesorului coordonator de programe și proiecte educative. Dosarul trebuie să cuprindă: CV Europass, scrisoare de intenție, acte doveditoare ale declarațiilor din CV și declarație pe proprie răspundere de neapartenență politică. Directorii departamentelor CȘE sunt aleși prin vot democratic de către Adunarea Generală a Consiliului Școlar al Elevilor, respectiv reprezentanții claselor.

11. Ce trebuie să cuprindă dosarul de candidatură al unui candidat pentru funcția de președinte/vicepreședinte/secretar al Consiliului Școlar al Elevilor?

R: Dosarul de candidatură în format fizic trebuie să cuprindă:

1. Curriculum Vitae Europass
2. Scrisoare de motivație
3. Formular de candidatură
4. Documente doveditoare care să susțină declarațiile din C.V.
5. Acordul părintelui
6. Declarație pe proprie răspundere de neapartenență politică

Pe lângă dosarul în format fizic, candidații pentru funcții de conducere în Biroul Executiv al CȘE (președinte/vicepreședinte/secretar) trebuie să completeze și formularul online de pe site-ul CNE, respectiv Wedu.ro.

12. Cui trebuie înmănat dosarul de candidatură?

R: Dosarul trebuie înmănat profesorului coordonator de proiecte și programe educative școlare și extrașcolare/ consilierului educativ.

13. Cine validează dosarele de candidatură?

R: La nivelul consiliului școlar al elevilor, profesorul coordonator de proiecte și programe educative școlare și extrașcolare/ consilier educativ și președintele Consiliului Școlar au competențe în acest sens.

14. Ce trebuie să fac ca să fiu ales?

R: Să obții votul colegilor tăi, pentru acest lucru vei avea alocată o anumită perioadă de timp în care îți poți desfășura propria „campanie electorală” în școală.

Text preluat de pe <http://consiliulelevilor.org/>

A. (10 puncte: 2 puncte pentru fiecare răspuns corect)

Formulează, sub formă de enunțuri, răspunsuri la fiecare din următoarele cerințe, prin valorificarea textului citat:

1. Menționează două organisme în care pot obține funcții președinții Consiliilor Județene ale Elevilor.
2. Precizează două oportunități de dezvoltare personală pe care le facilitează calitatea de membru în Consiliul Elevilor.
3. Menționează tipurile de unități de învățământ ai căror elevi pot candida la Consiliile Școlare ale Elevilor.
4. Transcrie o secvență în care e explicat conceptul de *departament*.
5. Explică, în cel mult 6 rânduri, în ce constă caracterul democratic al organizării elevilor în școli.

B. (10 puncte)

Imaginează-ți că ești în situația de a candida pentru funcția de președinte/vicepreședinte/secretar al Consiliului Școlar al Elevilor.

Redactează un text de 20 de rânduri care să constituie scrisoarea ta de intenție.

SUBIECTUL al III-lea

10 puncte

Privește imaginea alăturată și, pe baza informațiilor pe care le conține, răspunde întrebărilor de mai jos.

1. Imaginează-ți că te afli în fața panoului care conține imaginea alăturată. Precizează două repere spațiale care să indice poziția ta.
2. Precizează rolul săgeților în schema din imagine.
3. Explică, în cel mult 6 rânduri, rolul schiței apartamentului în cadrul planului de evacuare.
4. Prezintă, în cel mult 10 rânduri, utilitatea simbolurilor care însoțesc planul de evacuare.

